

Roma Bončkutė

Klaipėdos universitetas

Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vilnius

Recenzuojama:

*Aš esu Etmės Evė. Ieva Simonaitytė
amžininkų liudijimuose*

Simonaitistikos šaltinių publikacija

Liudijimus užrašė, rinkinį sudarė ir parengė leisti Domas Kaunas

Vilnius: VŠĮ Akademinė leidyba,

2017, 330 p. ISBN 978-9955-33-720-1

Domo Kauno sudaryta ir parengta liudijimų apie rašytoją Ievą Simonaitytę knyga *Aš esu Etmės Evė*, išleista pačioje 2017 m. pabaigoje, baigė rašytojos 120-ųjų metinių minėjimą. Knygoje pateiktų liudijimų temų įvairovė atskleidžia rašytojos daugiabriaunio charakterio ištakas ir sudėtingo gyvenimo detales. Tekstuose yra įdomios medžiagos apie rašytojos gyvenimą nuo vaikystės iki paskutiniųjų akimirų. Knyga vertinga, nes Kaunas iškart po rašytojos mirties (1978 m. rugpjūčio 27 d.), kol dar buvo nemažai ją pažinojusių, ėmėsi kaupti su rašytoja bendravusių skirtingų visuomenės sluoksnių ir profesijų atstovų pasakojimus. Knygoje liudija asmenys, įvairiomis progomis daugiau ar mažiau su ja bendravę: Mažosios Lietuvos lietuviai, rašytojai, literatai, artistai, muzikologai, dailininkai, žurnalistai, kultūros darbuotojai, mokslininkai, namų šeimininkės, artimos aplinkos žmonės. Jie pasakoja apie rašytojos kasdienybę, pomėgius, charakterio bruožus, bendravimo su skirtingais asmenimis ypatumus, lektūrą, kūrybinio darbo laboratoriją... Ši knyga sugriauna daugelį iki šiol sklendantį mitų apie rašytoją, nes joje pateiktų 57 asmenų liudijimai padeda susikurti objektyvesnį rašytojos asmenybės vaizdą. Knygos sudarytojas, rengdamas ją, daugelį liudijimų autorių iš naujo surado ir suderino tekstus. Kai kurie liudytojai juos pakoregavo, šiek tiek papildė.

Kaunas liudijimų žanrą perėmė ir jo išmoko iš savo dėstytojo, šviesios atminties profesoriaus Vlodo Žuko, kuris praeito amžiaus aštuntame dešimtmetyje kartu su

savo studentais lankydamas žymius Lietuvos žmones pažinojusius asmenis ir pagal tam tikrą klausymą juos „tardydavo“. Jis iš Žuko išmoko prakalbinti pašnekovus, meistriškai užfiksuoti, stenografuoti jų mintis. Kaunas per knygos pristatymą pasakojo, kad stenografinio pobūdžio rašiniai pasitelkti, nes liudytojai nesutiko kalbėti į diktofoną, o kiti net perspėjo, jei juos dėl pasakytų dalykų ims kaltinti, jie išsiginsią. „Liudytojai buvo priklausomi nuo laiko dvasios, oficialiosios ideologijos ir net artimos aplinkos asmenų. Tad visai neatsitiktinai kai kurie teikėjai savo liudijimus akivaizdžiai cenzūravo“ (p. 22). Nors daugelis liudijimų ir perėjo savicenzūrą, knygos tekstų visuma intriguojanti, jautrus skaitytojas iš eilės, ne fragmentiškai, ją skaitydamas lengvai supras net ir nutylėtus dalykus, nes kai kurie atsispindi drąsesnių pateikėjų atsiminimuose.

Knygą sudaro pratarinė (p. 9–30), santrumpas (p. 31–32), ikonografija (p. 33–80), liudijimų tekstai su biogramomis ir rengėjo komentarais, kartais – su priedais (p. 83–299), santraukos anglų (p. 300–303) ir vokiečių (p. 304–308) kalbomis, asmenvardžių (p. 309–322) ir vietovardžių (p. 323–330) rodyklės.

Kaunas pratarinėje trumpai aptaria rašytojos gyvenimą ir kūrybą, primena, kad rašytojos *Aukštųjų Simonijų likimas* (1935) ir kitos knygos ne tik nacistinės Vokietijos metais buvo pašalintos iš bibliotekų, bet nuo 1990 m. – iš mokyklų programų. Kaunas mano, kad „[n]aujosios švietimo koncepcijos kūrėjai persistengė – be I. Simonaitytės užaugo visa laisvojo jaunimo karta“ (p. 12). 2016 m. rašytoją gražinus į mokyklą, susigriebė ir Seimas, „įvertindamas tai, kad Ieva Simonaitytė yra paskutinioji Mažosios Lietuvos metraštininkė, unikali, talentinga rašytoja, savo kūrinuose vaizdavusi išskirtinius lietuvininkų likimus ir garsinusi Klaipėdos krašto etnografinį savitumą, nutarė 2017-uosius paskelbti Ievos Simonaitytės metais“ (p. 12). Metinių minėjimo proga buvo sudaryta programa, skirta lėšų jai įgyvendinti. Čia aptariama knyga buvo įtraukta į programą ir gauta lėšų jai parengti ir išleisti (p. 13).

Toliau pratarinėje aptariama Simonaitytės tyrimų bibliografija, memuaristika. Primenama, kad pirmoji atsiminimų knyga apie tris XX a. rašytojas moteris: Salomėją Nėrį, Sofiją Čiurlionienę, Ievą Simonaitytę, parašyta Michalinos Meškauskienės¹, pateikia daug įdomaus apie klaipėdiškę rašytoją. Meškauskienė Pamario krašto rašytojai skyrė daugiau kaip pusę knygos ir sukūrė įtaigų jos portretą:

Atsiminimai rėmėsi gausiu abipusiu susirašinėjimu: laiškai pateikiami visu tekstu, todėl netgi primena jų laisvą publikaciją ir epistolinio dialogo žanrą su autorinių mintijimų intarpais. Juose atsiskleidžia neapdengti liudijimai apie I. Simonaitytės kūrybines negalias paskutiniu gyvenimo dešimtmėčiu, supanašėjusių dienų tėkmę,

¹ Meškauskienė 1984.

namų šeiminkes, lankytojus, pažįstamus, nepasitikėjimo giminėmis priežastis (p. 222–226), realybės nesuvokimą, bendravimo sunkumus, kylančius iš vieatvės baimės, autorės matymu, abejingumą Lietuvos socialinėms, visuomeninėms problemoms ir net tarptautiniams reikalams (p. 14).

Kaunas pratarmėje aptaria memuaristines apybraižas, palydėtas gausia ikonografija, parengtas lietuvių kalbos mokytojos Onos Pajedaitės, kraštotyrininko Bernardo Aleknavičiaus². Pastebi, kad „priešingai nei M. Meškauskienė, abu autoriai neturėjo sąlygų įveikti artumo Rašytojai barjero, todėl jautresnių jos charakterio vaizdinių nepateikė“ (p. 15). Primenama, kad buvo ir daugiau Vakarų regiono autorių, paskelbusių beletrizuotų dienoraštinėjų tekstų rinkinių (Vytautas Rimavičius³), beletrizuotų memuaristinių pasakojimų (Vytautas Kaltenis⁴), paženklintų stipriu publicistiniu užtaisu (p. 16). „Veikiai po Rašytojos netekties dar neprigesusius bendravimo išpūdzius užrašė ir nemažą jų dalį pavadinimu ‘Iš prisiminimų apie rašytoją Ievą Simonaitytę’ Klaipėdos rajono laikraštyje paskelbė Edita Barauskienė. Autorė, Priekulės vidurinės mokyklos mokytoja, gyvenusi priešais I. Simonaitytės vasarnamį kitoje Vingio gatvės pusėje, turėjo palankių progų bendrauti su žymiąja kaimyne ir ją gerai pažinti“ (p. 16–17). Norisi pastebėti, kad Simonaitytė, paskaičiusi pirmuosius jaunųjų kūrėjų rašinius, gebėjo atpažinti plunksnos bendradarbius ir, pavyzdžiui, Barauskienei išpranašavo rašytojos dalį, Domicelai Povilaitytei-Rimaitienei (1904–1996), savo paskutinijai šeimininkei, pasakydama „ta bus rašytoja“ (p. 275), o apie minėtą Kaltenį (1937–2016) – „nebus rašytoju“ (p. 273).

Pats Kaunas su Simonaityte susipažino dar studijuodamas Vilniaus universitete ir jos liudijimais apie klaipėdiškius rėmėsi ne tik studentiškiems darbams, bet ir disertacijai, o rašytojos šimtmečio proga paskelbė atsiminimų knygelę *Klaipėdiškė* (p. 17). Dabar Kaunas rašo:

Galimybė pažinti ir artimai bendrauti su žymia Mažosios Lietuvos lietuvių kultūros atstove, viena iškiliausių XX amžiaus lietuvių literatūros kūrėjų pastūmėjo kitam žingsniui. Rašytoją amžinai ramybei nulydėjus į Antakalnio kalvas, šių eilučių autorius pradėjo užrašinėti ją pažinojusių, įvairiu artumo lygiu bendravusių, kartais tik pastabas išsaugojusių asmenų *sakytinius liudijimus* ir tai buvo daroma penketą metų (1978–1983) (p. 18).

Sukaupti liudijimai, nors ilgai gulėjo rengėjo stalčiuje, bet jais „kartą dėmesingai naudojosi“ (p. 30) Vytautas Kubilius monografijoje *Ievos Simonaitytės kūryba* (1987).

2 Pajedaitė 1988, ²1997; Aleknavičius 1998.

4 Kaltenis 2008.

3 Rimavičius 1992.

Pratarmėje Kaunas dar aptaria svarbiausių terminų vartojimą, liudijimų klasifikavimą, redagavimą, iliustracijas, brėžia padarytinus darbus rašytojos 125-mečio minėjimui, numato adresatą, dėkoja teikėjams, iš kurių šiandien jau 48 nebėra tarp mūsų.

Kaip dažnai būna Kauno knygose, taip ir ši kartą – itin vertingos iliustracijos, pateiktos po pratarmės ir santrumpų (p. 33–80), dalis jų – iš sudarytojo rinkinių.

Toliau sudėti liudijimų tekstai. Kaunui daug „liudytojų buvo žinoma arba bent jų pavardės girdėtos iš asmeninio bendravimo su I. Simonaityte, ilgiausiai jos namuose gyvenusių komunikabilaus būdo šeimininkių Kotrynos Laukaitienės ir Domicelės Rimaitienės, kiti buvo sutikti lankant Rašytojos namus, plečiant pažinčių geografiją kelionėse: vienos durys vedė prie kelių kitų durų. Taip pat rašyti laiški, gauti atsakymai, kuriuose buvo nurodyta ir naujų adresų“ (p. 18). Knygos sudarytojui sunkiausia buvo surasti tinkamiausią liudijimų pateikimo seką: „iš pradžių liudijimus bandyta dėstyti pagal autorių asmenvardžių abėcėlę, jų amžiaus chronologinę seką, užrašymo tvarką ar kitaip“ (p. 20). Taip pat galvota apie liudijimų grupavimą remiantis turinio chronologija. „Tačiau ir šio metodo teko atsisakyti, nes norint jį panaudoti reikėtų sistemingai sukaupti gerokai didesnę kiekį liudijimų“ (p. 20). Visus galimus tekstų pateikimo būdus įvertinęs, knygos sudarytojas pasirinko „autorių santykio su Rašytoja“ (p. 20) principą. Pirmiausia sudėti Mažosios Lietuvos lietuvių liudijimai, po to – menininkų (rašytojų, literatų, artistų, muzikologų, dailininkų); žurnalistų, kultūros darbuotojų, mokslininkų; dalykinio bendravimo asmenų; namų šeimininkių ir talkininkių; artimos aplinkos asmenų. Žinoma, ir ši struktūra nėra tobula. Pavyzdžiui, sukelia abejonių į muzikologų grupę išskirti tik du teikėjai: Povilas Četkauskas ir Jadvyga Čiurlionytė. Četkauskas vis dėlto labiau žinomas kaip chorvedys, atlikėjas, pedagogas, vadovėlių autorius, o Čiurlionytė gražiai būtų papildžiusi mokslininkų grupę.

Atradęs knygos struktūrą, Kaunas atsakingai sprendė tekstų redagavimo problemą. Liudijimo tekstai buvo parengti „pagal autoriaus žodinį pasakojimą, esant galimybei, jo ir aprobuotas“ (p. 20). Skelbiami tekstai yra skirtingos apimties ir nevienodo turiningumo: nuo šešių sakinių iki 10 puslapių (pvz., ilgasis Martyno Kavolio p. 104–114). Trumpieji liudijimai nebuvo atmesti, nes „atspindi lakonišką, bet taiklią, gilesnę I. Simonaitytės egzistencijos ir savimonės raišką, charakterio bruožą arba išskirtinį gyvenimo epizodą“ (p. 21). Pavyzdžiui, minėtinas šešių sakinių istorikės Ievos Andruolytės-Aleksienės liudijimas:

Mudvi kažkuo panašios. Aš – Ieva, Simonaitytė – Ieva. Susidūrėme prieš karą. Gal kažkur popietėje, gal visuomeniniuose renginiuose. Nieko konkretaus neįsiminė. Pokariu kartą buvau Simonaitytės bute Dainavos gatvėje. Kalbantis ji pasakė: *Aš negaliu eiti prieš gyvenimo srovę, man reikia duoną užsipelnyti*. Aš užuominą supratau (p. 209).

Tačiau ir ilgieji pasakojimai nebuvo trumpinami, kai juose buvo informacijos apie kitus Mažosios Lietuvos veikėjus arba jie atspindi ano meto laiko dvasią. Antai labai įdomu skaityti Simonaitytės jaunystės laikų draugo Kavolio pasakojimą. Jis pasakoja apie savo šeimą, ir mes iš pirmųjų lūpų sužinome ne tik apie lietuvių dalią vokiečių aplinkoje, bet ir apie jų sudarytas sąlygas įgyti mokslo; apie jaunimo būrimąsi į draugijas; pomėgį ir gebėjimą pasidaryti muzikos instrumentus ir fotoaparata; apie sodininkavimą... ir draugystę su rašytoja. Detalių pripildyti liudijimai padeda pajusti Simonaitytės kūrybos ištakas, tampa puikiu jos kūrinių kontekstu, supažindina su rašytojos gyvenimo faktais, pavyzdžiui:

Nuo 1919 iki 1923 metų Klaipėdos kraštą valdė prancūzai, arba vadinamoji Antantė. Buvo atsiųsti generolai Odry ir Petisnė [Klaipėdos krašto vyriausiasis komisaras generolas Dominique-Joseph Odry ir civilinis komisaras Jean Gabriel Petisné. – D.K.]. Kaip tik tuo metu Klaipėdos krašto lietuviškasis jaunimas pradėjo organizuotis į draugijas. Tų draugijų tikslas buvo atgaivinti jau gana nuslopintą lietuviškumą. Vanaguose įsikūrė „Eglės“ draugija, kurioje labai rūpestingai dirbo Ieva Simonaitytė. Ją pažinau kaip gerą, nuoširdžią draugę, labai mylinčią savo kraštą ir žmones (p. 106).

Kaunas paaiškina, kad „[r]anka rašyti sakiniai liudijimai neišvengiamai teikia ne kalbėseną, bet žinių šaltinį ir minties giją. Liudijimo teikėjas teksto nediktuoja. Jis yra laisvo žodinio pasakojimo autorius ir sąlyginis vedlys, dažniausiai nenuoseklus eksromptu kylančių minčių reiškėjas, kupinas nuokrypių į šalutines, net visiškai tolimas temas ir pasikartojimus“ (p. 21–22). Kad pastarųjų ekskursų būtų išvengta, klausėjas pokalbio metu grąžindavo teikėją prie norimos temos. Koks buvo pirmasis rašytinio teksto variantas, iš kurio tekstų rengėjas sukūrė galutinę versiją, galima tik įsivaizduoti arba pamatyti retai pasitaikančiuose raktuose, pavyzdžiui:

Dalyvavo pats direktoriaus [išskirta mano – R. B.] ir jo žmona, Staškevičiūtė, abu Zauniai, Simonaitytė, Keliuotis, Šimonis, Graičiūnas (p. 158).

Panorau susipažinti. Žavėjosi jos kūryba, lietuvių kalba. Aš dar prastai temokėjau lietuvių kalbą (p. 182).

Kitas didžiulis Kauno atliktas darbas – teikėjų biogramų ir teksto pastabų, priedų, komentarų parengimas. Kiekvieno liudijimo pradžioje yra skirtingos apimties tekstų apie autorių. Jei teikėjas – žinomas žmogus, biograma trumpesnė, o jei – nežinomas, pateikiamas išsamesnis *curriculum vitae*. Biogramose Kaunas visada nurodo ne tik gimimo / mirties datą, vietą, bet ir profesiją, t. y. rengėjui atrodo esmingai svarbi informacija apie teikėjo socialinį statusą, kuris lemia liudijimo turinį. Per knygos pristatymą Klaipėdos apskrities viešojoje Ievos Simonaitytės bibliotekoje 2018 m.

sausio 26 d. Kaunas sakė, jog negalima tikėtis vienodai turiningos informacijos iš kultūrininko, intelektualo, erudito ir iš namų šeimininkės. Rengėjas sakė, kad ne kartą kreipėsi į rajonų civilinės metrikacijos skyrius, kad gautų neabejotinų žinių apie teikėjo gimimo ar mirties datas.

Ne mažiau darbo buvo įdėta komentarams rengti. Juose ne tik paaiškinamos teksto detalės, bet jie neretai yra tarsi paskutinė tiesos instancija, daug pasakanti apie rengėjo atsakomybę, padorumą. Štai Mažosios Lietuvos gyventoja Lidija Bajoraitė (1890–1990) mano, „kad su broliu į Sibirą“ pateko „dėl Onos Zemturytės-Jarienės įskundimo“ (p. 85). Tačiau Kaunas komentaruose paaiškina:

Dėl šio teiginio patvirtinimo arba paneigimo komentaro autorius 2017 m. gegužės 3 d. raštu kreipėsi į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą. Jo direktorė 2017 m. gegužės 16 d. informavo, kad Centro archyve dokumentinio patvirtinimo apie O. Zemturytės-Jarienės vaidmenį Bajorų tremties byloje nerasta (p. 91).

Pasitaikančiose po liudijimo tekstu pastabose rengėjas kartais pateikia pokalbio aplinkos detalių, pavyzdžiui:

Užrašant liudijimus, L. Bajoraitė atkreipė dėmesį į I. Simonaitytės dovanas. Ant stalo stovėjo maža vazelė gėlėms. Ją kartą atnešusi rašytoja. I. Simonaitytė sakiusi, kad vazelę gavo dovanų, bet ji nepatinkanti, todėl siūlanti L. Bajoraitei. Priėmė. Kiek žemiau vazelės kakliuko augsintai užrašyta: *LTSR Kaunas. 1958 m.* Kitą, rudos spalvos, vazą dovanų gavo, kai grįžusi iš Sibiro gulėjo ligoninėje. Tada I. Simonaitytė aplankė ir atnešė gėlių bei vazą. Ji tebestovi pas L. Bajoraitę. Kada tai buvo – neprišimena.

L. Bajoraitė saugojo pirmąją dviejų dalių, vadinamų knygomis, romano *Vilius Karalius* laidą ir trečiąją pokarinę *Aukštųjų Šimonių likimo* laidą. Egzemplioriai pažymėti autorės dedikacijomis:

Mieliems prieteliams // Bajorams // E. Simonaitytė // 17. 3. [19]57

(*Aukštųjų Šimonių likimas*. Vilnius: Valstybinė grožinės literatūros leidykla, 1957. [1] portr. lapas, 405, [1] p., 6 iliustr. įklijos. – Tiražas 15000 egz. – Dailininkė S[igutė] Valiuvienė. – Dedicacija įrašyta knygos frontispise – I. Simonaitytės portretiniame lape [...] (p. 87).

Pasitaikančios pastabos skaitytojui padeda geriau įsivaizduoti, kokiomis sąlygomis vykdavo pokalbiai, parodo, kad kartais į juos įsitraukdavo ir teikėjo šeimos nariai. Tokiu būdu pastabos ir komentarai teikėjų monologus tarsi jungia į vieną nenutrūkstamą pasakojimą apie Simonaitytę, kuri, manau, būtinai reikia skaityti iš eilės, ne nuotrupomis. Nuosekliai nuo pirmojo iki paskutiniojo skaitomi liudijimai susijungia

ir sudaro sudėtingą, bet vientisą pasakojimą, atskleidžiantį prieštarų požiūrių į rašytojos gyvenimą motyvus.

Liudijimų pabaigoje pasitaikančius priedus dažniausiai sudaro laišakai, žinutės, knygų įrašai. Pavyzdžiui, „Ievai Simonaitytei konfirmacijos dienos proga dovanoto giesmyno dedikacija ir palyginimui skelbiama kitos lietuvės klaipeidietės konfirman-tės Marijos Berčytės (Marie Bertschies) giesmyno dedikacija [...]“ (p. 96); rašytojos kalba perlaidojant kunigo Emilio Bleiweisso palaikus (p. 97); Simonaitytės testamen-tas (p. 135); dažniausiai – rašytojos ar ir jai siųsti laišakai (p. 144, 146, 154, 155, 240, 250, 261–262, 286–287, 297–298).

Rengėjo biografijos, pastabos, priedai ir komentarai suteikia didelio svorio kartais labai asmeniškams, su tiesa prasilenkiantiems, jausmingiems liudijimams. Ši liudi-jimus palydinti medžiaga knygą daro patikimą, ji rekomenduotina mokytojams kaip pamatinė Simonaitytės gyvenimo, Mažosios Lietuvos istorijos studija. Kūrybingas mokytojas vien iš šios knygos gali sugalvoti daug įdomių užduočių. Pavyzdžiui, paprašyti moksleivius iširti, ar poetas Jonas Graičiūnas objektyviai liudijo? Mat remdamiesi kitų knygoje esančiais liudijimais pamatome, kad poetas turėjo asmeni-nių nuoskaudų, kurių nebuvo pamiršęs ir tokiu būdu „atsikeršijo“.

Pabaigoje galima akcentuoti, kad knyga svariai papildė simonaitistikos memu-arinę literatūrą. Paraliteratūros publikacijų aktualumą liudija ir gausus lankytojų skaičius knygos sutiktuvų renginiuose 2018 metų sausį–balandį. Norisi pasakyti, kad jie vyko Lietuvos mokslų akademijoje, Tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje, Viešojoje įstaigoje „Rašytojų klubas“ Vilniuje, Maironio lietuvių literatūros muzie-juje Kaune, Klaipėdos apskrities viešojoje Ievos Simonaitytės ir Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekose, Gargždų Jono Lankučio, Pagė-gių, Plungės (kartu su čionykščiu Simono Daukanto bibliofilų klubu), Rokiškio Juozo Keliuočio ir Šilutės Fridricho Bajoraičio miestų ir rajonų savivaldybių viešo-siose bibliotekose, Gargždų Jono Lankučio viešosios bibliotekos Agluonėnų, Prie-kulės ir Veiviržėnų filialuose, Priekulės Ievos Simonaitytės gimnazijoje ir Saugų Jurgio Mikšo pagrindinėje mokykloje. Renginiuose dalyvavę jaunieji skaitytojai stebėjosi, kad rašytojos būta tokios įdomios, tvirtos, jaunatviškai nerimstančios, žodžiu, vertos dėmesio.

Literatūra:

- ALEKNAVIČIUS, BERNARDAS, 1998: *Vakarė žvaigždė*, Klaipėda: Klaipėdos universitetas.
KALTENIS, VYTAUTAS, 2008: *Ak, gražus dangau!* Klaipėdietiški pasakojimai, Vilnius: Moks-lo ir enciklopedijų leidybos institutas.
MEŠKAUSKIENĖ, MICHALINA, 1984: *Neblėstanti jų šviesa*, Vilnius: Vaga.

PAJEDAITĖ, ONA, 1988, ²1997: *Ji buvo Simonaitytė*, Vilnius: Vaga; 2-asis leid., Vilnius: Regnum fondas.

RIMAVIČIUS, VYTAUTAS, 1992: *Ievos Simonaitytės „penktojo sūnaus“ prisiminimai*. IV knyga: Prisiminimai. Laiškai. Eilėraščiai, sudarytojas Pranas Martinkus, Gargždai: Klaipėdos rajono kultūros skyrius.

ROMA BONČKUTĖ
Baltų filologijos katedra
Klaipėdos universitetas
Salomėjos Nėries g. 5
LT-92227 Klaipėda, Lietuva

Gauta 2018 m. balandžio 13 d.

Tekstologijos skyrius
Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
Antakalnio g. 6
LT-10308 Vilnius, Lietuva
el.p.: romabonckute@gmail.com